

FOUMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICÀ

Preus de suscripció

REUS. . Ptes. 1'50 al mes.
Fora » » 4'50 trimestre
Estranger » » 9— >

Número solt 5 céntims

Anunci segons tarifa

NÚM. 21

Agència de negocis matriculada

A CARREC DE

Pius Montero Amador

Arraval Robuster, 24, pral.—Reus

Cobro de llogaters.
Administració de finques rústiques
urbanes.
Informes comercials i mercantils.
Habilitacions.

Compte corrent amb els Bancs de Espanya i de Reus.

Investigacions particulars de tota classe.
Confecció de tota classe d'expedients.
Tramitació de tota classe d'assumptes
jurídics i administratius.
Comissions i representacions.

ANY XII

REUS, DIVENDRES 25 DE GENER DE 1918

LLENYA de tota classe i tamany per a fogaines i cuines econòmiques

SERRERIA i MAGATZEM: Passeig de Sunyer, Teléfon 332

DESPATX: Arraval alt de Jesús, 40. Teléfon 3

REPART A DOMICILI

LES SUBSISTÈNCIES

El problema de la vida s'està aguditzant de tal manera, que no sabem les conseqüències deplorables que'ns reserva el temps.

Lo que si sabem, és que ja actualment ha adquirit una tal intensitat, que'ns imposa sacrificis, angunes i malestar. Aquest és general i justificadíssim, i és unànim el clam que s'aixeca.

Ja's veu lo que succeeix en diferents grans poblacions d'Espanya. Diariament les manifestacions i protestes hi tenen lloc, i inclusivament hi han hagut víctimes, dolorosament!

El poble crida i protesta, i tota la raó. La desorganització dels serveis públics, les complicacions i complacencies amb els acaparadors ho justifiquen tot, fins les actituds de violència que en determinat moment adopti el poble.

Treballant no es pot menjar i viure, i tots hi tenim dret a la vida. I si qui pot i deu no procura arreglar les coses, totes les violències i infraccions de la llei seran perfectament dignes per a defensar-se de la fam. Que ho tinguin en compte els poders públics, que no ho oblidin els poderosos i els que mercadejen amb la sang del poble. No està lluny potser el dia, si no s'esmenen, en que aquell prengui justa venjança de tots els seus eterns oprimisors!

En la nostra ciutat el malestar és víu com per tot arreu, però sortosament, no s'han manifestat encara actituds violentes.

Perque adorem la ciutat i la seva tranquilitat pública ens alegrem de que sia així. Pero comprendem tot el sacrifici del poble i ens fem carrec de que en un moment donat podrà rompre el feliç si no es procura satisfer les seves justes aspiracions.

No es presta an aquest problema tota l'atenció que requereix, ni sembla s'està disposat a prendre les disposicions que permetin mitigar-lo. Puix no és sols l'Ajuntament qui ha de fer-ho. Deurien contribuir-hi també els fabricants, industrials i comerciants, per deure, per altruisme i per patriotism. Ells que són

els que en tot temps se lucren amb l'esforç dels humils, venen obligats, ara, en les presents greus circumstàncies a imposar-se els més grans sacrificis, per dolorosos que'ls resultin.

Pensin que qui no té pa perd el seny, i que cal que es sacrifici quin una vegada, a la vida en favor del benestar general i de la pau ciutadana dels esperits.

L'Ajuntament hauria de prendre la iniciativa i els fabricants, industrials i comerciants deursen secundar els seus esforços, millorant els sous dels seus obrers, els uns, imposant-se un mínim de ganancia, molt mínim! casi nul!, els altres. An aquest preu únicament la normal expansió de la ciutat i els seus habitants.

Que tothom cumpleixi amb el seu deure, i tots podrem capejar el temporal amb relativa tranquilitat.

De moment s'haurà de procurar impedir el frau, amb la comprobació i fiscalització del pes, que si es intolerable i punible en temps normal, ho és doblement en aquestes circumstàncies. An aquell que's trobi en mancança que se li apliquessin totes les sancions més agudes i extremes.

Per l'Alcaldia s'haurien de fer gestions a fi de que no s'aumentin els preus de certs queviures de primera necessitat, fins a lograr un resultat satisfactori. I així, successivament, en els demés articles.

Al propi temps, deuria exigir declaració dels estocks de tots els articles, impedint, amb mides energiques, que surtin de nostra ciutat mercaderes que a Reus han de fer falta.

I, en fi, adoptant una sèrie de mesures encaminades a evitar que s'estengui fins a Reus la protesta violenta iniciada en altres poblacions.

A Barcelona

La situació signe ans d'abrir la mateixa dels dies anteriors.

Alguns grups de dones recorregueren les fàbriques invitant a l'atur a les obreres que treballaven. La força pública hi intervingué garantitzant la llibertat del treball.

No obstant, pel matí s'observà un augment en l'atur de fàbriques en la que treballaven dones. Després, pels infor-

mes oficials, se sapigué que el número de fàbriques i tallers parats ascendí a 285 amb un total de 1.891 homes i 23.575 dones.

Els incidents que's promogueren amb motiu de l'aplicació de la taxa de la Junta de Subsistències, son incontables.

En tots els casos hi intervingué la força pública disolgent els grups i obligant als venedors a cumplir les disposicions del bando del governador.

En una llerteria del carrer del Lleó se promogué un fort esvalot per haver arribat a coneixement d'algunes dones que allí hi havia un dipòsit de bacallà. La tenda signe assaltada i com realment se trobà una bona cantitat d'aquella mercaderia, les dones se la repartiren equitativament.

Quan no quedaven més espinys arranaren algunes forces de seguretat que disolgueren els grups.

Una centena de dones intentaren assaltar una tenda de venda d'ous i sabó, establerta al passeig de Gracia, 127. Ho impedi la força pública.

Un grup de dones penetrà violentment en una sucursal de la casa Salat, establerta en el carrer de Fra Juncosa, apoderant-se d'algunes cantitats d'oli.

En les tendes de pesca salada se'veugué el bacallà als preus de taxa i en tots s'agotaren ràpidament les existències.

El governador ha dimès i l'han dit mitit. El substituirà En González Rothos.

A Alacant

Regna tranquilitat. El president de l'Audiència s'ha fet càrrec del Govern civil.

Part de les forces de la guardia civil sortí per als seus llocs.

S'ha normalitzat la situació, obrint-se els teatres i cines.

Se publicà també la premsa.

Dels pobles de la província notificuen que els productors s'abstindran d'enviar mercaderies al mercat de la capital, a fi d'evitar els quebrants que se'ls produueix.

Amb el propòsit d'evitar l'incautació els pescadors havien portat el peix a Santa Pola. L'alcalde d'Alacant telegrafia al seu company d'aquella població que s'incauenés d'alt peix i el remetís, conseguint-ho.

Els periòdics han obert una subscripció a favor de les famílies de les víctimes.

En el mercat s'han abaratit tots els gèneres.

En el poble de Llanes el duenyó de

una pastisseria aumentà el preu del pa i les dones s'amotinaren i assaltaren la fleca. Se'n emportaren totes les existències.

El governador ha ordenat a l'alcalde de Llanes reuneixi la Junta de Subsistències, imposant la taxa a tots els articles.

A Tarragona

En els mercats no ocorregué res de ahir cap incident digno de registrar.

En el mercat central, el més important de la població, s'hi notava, com en els dies anteriors, la manca dels detallistes de bacalla.

S'ha carecut de carn de be i lo mateix ocurrirà avui i els dies successius, si la Junta de Subsistències, en la reunió que havia de celebrar a la tarda, no adopta alguna resolució radical, car el veïnat, en general, se queixa d'això.

En els mercats tampoc s'han venut patates i fesols, però se'n han detallat a les tendes, al preu de taxa. Els ous han escassejat; no obstant, se'n ha venut alguna partida important al preu taxat.

En general, els preus, excepció feta de la carn i els articles no taxats, han experimentat una regular baixa.

El conflicte continua en peu, però se observa una marcadament tendència a l'abatiment.

La Cooperativa obrera i la Cívica-militar han acatat la taxa des del primer moment.

Ans d'ahir i ahir arribaren, per ferrocarril, importants partides de patates.

A l'igual que a Madrid, Gracia i altres pobles, s'ha constituit una Junta de veïns, amb el fi de descubrir o denunciar als contraventors de les disposicions de la Junta de Subsistències.

A Asturies

En el poble de Llanes el duenyó de

una pastisseria aumentà el preu del pa

i les dones s'amotinaren i assaltaren la fleca. Se'n emportaren totes les existències.

El governador ha ordenat a l'alcalde

de Llanes reuneixi la Junta de Subsistències, imposant la taxa a tots els articles.

RIBERA I ROVIRA

NACIONALISME

moderna de la sobiranía nacional, del poble de la nostra terra amb tots els seus matícs democràtics. I aquesta incorporació de totes les classes socials a sola República, no pot constituir una convulsió violenta i sagnanta sinó que esdevindrà procurant l'harmonia de les institucions i els costums, deduint les modificacions i l'estratègia política dels progressos morals que, sobrevinguin, i afronten l'equilibri malmenat entre l'avent i l'economia i l'enderrocament polític. Per això a Catalunya s'ha d'intensificar la política aixecant l'esperit de la opinió pública cap a la llum dels ideals, convertint la política — que en els pobles més avançats és una funció secundaria — en ciència dirigida pels més purs i els més competents. De la confusió de l'estabilitat amb l'ordre, ha nascut l'egoisme acomodatrici de les actuals classes directores, tots els d'ells futuristes. Nosaltres anem a la lluita política dels ideals i del govern democràtic, per a salvar el bressol de la generació que vindrà. La República i la llibertat no han de venir per un sentiment, sinó per la reflexió i per la cultura. La fundació del règim democràtic ja no's fa per

una del funcionalisme català, començant el regnat de la sinecura regionalista, matant-se així l'esperit de sacrifici i la seva patria, del jovent sense els quals és impossible el ressorgiment de les patries irredemptes. Avui els funcionaris de l'Estat a Catalunya poden, sense temer, votar els homes de la Lliga Regionalista com a bons companys de causa. L'exèrcit centralista ha quedat en peu de pau, i la Unió Catalanista ja no té beligerant enfront; el separatisme haurà de combatre fantasma. Així ha sigut impossible un alçament insurreccional a Catalunya. Al poble tant se li en donava què'l recàndidor de contribucions fos català o casellà, lo que volia era una major equitat contributiva; al poble analfabet tant si feia quells mestres fossin nacionals o iugorasters, lo que ell volia eren escoles... Es a dir: si el Catalanisme s'hagués presentat com un element de llibertat del català i un instrument de liberalització de Catalunya, expansiu, humà, s'hauria encès la lluita i el poble hauria format dins els plecs de la bandera barrada. Potser allavors hauria sigut possible un moviment revolucionari,

De l'Ajuntament

La prestació personal

Heu's-aquí el vot particular formulat pel senyor Aulés al dictamen de majoria de la Comissió de Foment:

«Excm. Sr.:

La majoria de senyors vocals de la Comissió de Foment ha manifestat un criteri advers a la proposició dels senyors regidors don Jaume Simó i don Joan Loperena quin estudi li fou encarregat per l'Excm. Ajuntament.

I com he de dissentir de l'opinió de dits senyors vocals, presento aquest dictamen de minoria formulant vot particularment contrari al dictamen de majoria.

El mal que dificulta enormement els serveis municipals i per tant el cumpliment dels deures que la llei imposa als Municipis és l'angùniosa situació de la nostra hisenda comunal, heredada de molts anys i cada dia més greu i a cada instant empitjorada. Per això la conservació i reparació de la via pública no pot ésser atesa, malgrat que és obligació tant primordial que la llei en son article 73 la prescriu en primer lloc.

Aquest any, i com més anirà més es farà sentir, s'ha palesat que la degradació dels afermats ha seguit una devallada paralela a la del crèdit comunal. Aont pot arribar aquest estat de coses? Fa pocs dies el trànsit rodat ha degut fer-se pels passejos; i si la regeneració de l'hisenda municipal és cosa de temps, la recomposició de la via pública no pot admetre dilació ni aplaçament.

Per a que la recomposició sigui eficaç no pot fer-se ni amb els medis habituals i sempre desproporcionats, ni amb qualsevol altre paliatiu que serà ineficaç i il·lusori, i que, si a m'avé, a les primeres pluges ens portará a un estat igual o pitjor al present. La mateixa Comissió de Foment en altres ocasions així ho ha manifestat, que tot lo més podia sortir-se del pas, i que per a la qual posició es requereixen elements que'l Municipi no pot proporcionar-se perquè no té cabals ni crèdit.

Cert, és que els esforços que's fan dintre les esquifides i pobrissimes possibilitats de l'Ajuntament són mereixers d'aplauso. Mes per què aquesta Excm. Corporació no hi de rompre els vells motllos i no va de dret a cosa tan urgent arbitrant tots aquells medis i recursos que les lleis posen a la seva disposició?

No; l'Ajuntament no ha d'imperiar, de pidolar, d'implorar. Bé que ho fes si la llei no li dóngués medis per al fi; i quan l'Ajuntament la reparts veinals i posa arbitrís, i crea impostos i percebeix recàrrecs sobre contribucions del Estat, no acut al bon voler dels veïns, sino que fins es val de sancions per a fer los tributar segons lo que disposa. I si amb els recursos que totes aquestes exaccions li proporciona no pot de cap manera atendre a la reparació i conservació dels carrers, és just i de raó que no imposi un medi legal tan just, equitatiu, i tan viable com els altres, la prestació personal?

Totes les objeccions que poden fer-se a l'establiment de la prestació personal en aquesta ciutat li semblen a l'infrascrit, i són realment massa lleugeres per a ésser preses en consideració. Clar està que en aquesta matèria, com a èconomica administrativa que és, hi caben prejudicis d'escola, que davant l'urgència del remei que cerquem han de descartar-se. En contra de l'establiment de la prestació personal a Reus, que no's dirà pels que no la volen? Podrán oposar-s'hi les mateixes especiositats que s'oposaren als consums, a la su dels consums, a l'arbitri sobre canals, al repartit veinal, i amb variants que s'han vingut oposant en l'història de tots els sistemes tributaris, a qualsevol reforma de tributs que sigui un augment de càrregues, adui's principalment per qui degué pagar-los, sense atenció a les urgències que's relamaven. Podrà dir-se que si l'import del padró industrial no la fan adequada, però tingui's en compte que la llei Municipal és una per als poblets i per a les ciutats, i és trist confessar que tantes viles rurals estan en vies tra volguda ciutat; i és perquè o apliquen la prestació personal o és que teneixen medis econòmics per a reparar-les, mentre Reus no té encara la prestació, ni té, ni tindrà en molt temps els caus necessaris.

En la proposició a que vinc referentme es limita l'estudi de la Comissió de Foment a la conveniència d'establir la prestació personal sobre determinada classe de veïns i d'aplicar-la a determinades vies públiques.

Precisament aquestes limitacions fan ressaltar l'equitat i la justícia de la prestació, i venen a senyalar la pau i la pàtia a aplicar-la en la somament fàcil. No son els carretons ni els carruatges de luxe ni els vehicles lleugers i de poca intensitat de treball

els qui principalment destrocen els edificis atermats; son els formidables carros de tranzit, els de torn, les carretes, utilitzats sempre al màxim de càrrega i rendint sempre el màxim de transports, i utilitzant gairebé sempre les mateixes vies: Camí de Salou, carretera baixa de St. Pere, Camí de Castellvell, un troc del Passeig de Mata, carreteres Fortuna, Dr. Robert, Plaça de la Llibertat.

Essent just i equitatiu, i molt fàcil l'establiment de la prestació personal amb les modalitats insinuades, no pot trobar l'hostilitat de ningú, sino la dels que procurin eludir-la. Si algun reparo pot fer-s'hi, és *a priori*, per exemple, lo de si cal o no cal exigir el màxim de 20 dies, que la Llei senyala, de si for a millor admetre la redempció del treball conforme amb l'article 79 de la llei, i sobre si convé ampliar la a altres veïns, en tot lo que el qui suscriu no hi te cap reparo.

Per tant, entenc que l'Excm. Ajuntament deu acordar establir la prestació personal que va descrita en la proposició dels senyors Loperena i Simó o en la forma que cregué més convenient als interessos de la població, seguint els tràmits que siguin del cas i sotmetent l'accord a la Junta Municipal de Vocals Associats si procedeix.

No obstant V. E. acordarà lo que estimi més adequat als interessos de la Ciutat.

Reus 18 de gener de 1918.—Emili Aulés.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques DEL DIA D'AHIR

	Ales 9	Ales 15
BARÒMETRE	1012.0	1012.0
TERMÓMETRE	17.0	17.0
Ombra. Sol.		
Mínima Ombra. .	7.7	
PSICRÓMETRE	12.4	13.5
Termòmetre sec. .	10.7	11.2
Humedad relativa de l'aire. .	80.8	75.7
Tensió del vapor acús. .	8.7	8.7
AÑEMÓ-Direcció del vent. .	R	S
METRE Velocitat del vent. .	117	27
Pluviòmetre. .	2.3	0.5
Eväporímetre. .		
Estat del cel. .	Núvol	Núvol

Senyor President de la Comissió de Foment:
Ens hem ocupat dues vegades de

que, al passeig de Mata, hi havia varis rucs rebentats que eren un constant perill pels tranzeunts, i cosa tant senzilla no ha sigut arreglada encara.

Al mateix passeig i al entrar al troc que conduceix al pas a nivell del ferrocarril, hi ha una muralla de fang que de dia tot just se pot sortejar, i que a la nit hi pendrà mal un u altre, perquè el lloc que queda lliure està al costat d'una céquia. El perill és imminent en un punt de tant de transitz.

Al camí de l'Aleixar fa *nada menos* que vuit dies que per la brigada se procedi a amontonar el fang. Això que és una bona mida si el fang se treu tot seguit, resulta dolenta si es tarda a treure, doncs a més de la gran molestia que causa, els mateixos carros ho tornen a escampar, resultant el treball perdut.

I lo mateix succeeix en molts carrers

—Rechs, Santa Teresa, Travesia de Sant Antoni, Sant Pau, Fortuna, etc.

Per aqueix treball tant inútil, és llàstima l'haver creat una brigada eventual perquè es veu que lo que fan falta són carros que treguin el fang i no gent que l'amontoni.

Els carrers empedrats fan fastics de veure, doncs se dona el cas de la més gran dessida i imprevisió en la seva llàmpies.

Hi ha disponibles tres mangueres per a destinars-les a regar, i resulta que sols ne fan sortir una i, naturalment, el treball és tant poc que en quatre dies sols s'ha pogut netejar el carrer de Llovera, plaça de Prim, part del carrer de Santa Agnès i una petita part de l'arraval de Santa Agnès, quedant els restants en l'estat deplorable que tothom veu.

Si durant aquests quatre dies hi ha guessin dedicar les tres mangueres, totes les vies empedrades estarien netes. Amb lo que deixem apuntat queda ben demostrat que'l flamant president de Foment no's deu poguer distreure en coses tant triviais; puix els seus grans projectes de reforma i embelliment de la ciutat el deuen tindre prou.

De totes maneres, encara que no ens escolti, nosaltres li anirem senyalant tots els disbarats que fassí i la manera com ho tindrà d'ordenar.

Es un servei que li prestarem gratuit.

Jaume Simó i Bofarull
ADVOCAT DELS ILTRS. COL. LEGIS
DE REUS I TARRAGONA

DESPATX: Robuster, 28, ent. de 11 a 12 de 16 a 18

El governador dirigeix una circular als alcaldes dels pobles on es cultiven arròs, recomanant que exerceixin escrupulosa vigilància per a evitar el malteix en terrenys no acotats.

En oposicions de torn lliure han sigut nomenades mestres, en aquesta província, dels veïns pobles de Mont-roig, dona Maria del Carme Puig Pellió i dona Angels Alemany Bories; de Gratallops, dona Maria Rebull Cabré, i de Santa Bàrbara, dona Isabel Fabra Granell.

Taller de Cerralleria d'obres
JOAN ADSEERA CAMPS
Carrer d'Alegre, 17. REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la casa J. Mas Bagà, de Barcelona i reparació de les mateixes.

Ahir tinguerem el goig de saludar a nostre amic En Joan Quiles, qui estarà breus hores entre nosaltres, doncs avui sortirà per a Barcelona on reembarcarà per a Melilla, punt de la seva residència.

Bon viatge desitgem a l'amic.

PREU FETAIRE
Se necessiten per collir i arreplegar olives i per a fer clots on plantar-hi avellaners.

Donaran ráo en aquesta impremta.

Hem sigut convidats —quina atenció agraire— a l'acte del repartiment de premis als autors illorejats en el Certamen Social organitzat pel Patronat Obrer i «Semanario Católico de Reus», que se celebrarà en el local de dit Patronat el proper diumenge, a les quatre de la tarda, baix la presidència de l'arquebisbe de Tarragona.

«Lectura Popular» d'aquesta setmana publica una col·lecció de poesies del distingit escriptor vallenc En Ramón Roca Sans.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams
Negociem els cupons Banc Hispano Colonial núm. 23, Deute Amortizable 5 per 100 venciment 15 Febrer, Catalana Gas 6 per 100, Osques 4 per 100, Energia Elèctrica 5 per 100 i tots els de venciment primer de Febrer.

La sessió ordinaria de l'Ajuntament, que correspon a la present setmana, se celebrarà aquesta nit de segona convocatoria.

En el concorregut cinematògraf Sala Reus aquesta nit s'hi donaràn dues extraordinaries sessions.

APRENENTS
Se'n necessiten per a un comerç de aquesta plaça. Guanyaran desseguida. Raó: Llibreria de Josep Sans, araval baix de Jesús, 6.

La guardia civil d'Horta ha detingut a dos veïns per sorprendre's tallant pins, ocupant-los hi ferramentes i una cavalleria.

Ha sigut nomenat substitut del registrador de la propietat d'aquest patit l'antic oficial liquidador de dita oficina don Félix Ruiz.

Portes de ferro per a vendre
Se vendrán unes portes de ferro amb un 25 per 100 de rebaix del preu actual. Les mides són de 1,70 m. d'alçada, 2'60 metres (1,2'65 junts amb les guies). Per a informes en aquesta impremta.

S'han rebut en aquesta Alcaldia les fulles declaratorias impresaes facilitades pel ministeri d'Hisenda per a les relacions jurades de les espècies subjectes al reial decret de 21 de desembre últim. Reial ordre del 28 del propi mes.

Se sab per conducte del senador senyor Elías de Molins, que pel ministre d'Estat se realitzen gestions per a que pugui exportar-se avellanes a Anglaterra, de conformitat amb lo que li interessa aquesta Cambra de Comerç.

Secció Oficial

Registre Civil
INSCRIPCIONS DEL DIA 24 GENER 1918
NAIXEMENTS

Cap. DEFUNCIONS

Magí Florentí Cañís, i mes, San Pancras, 7.—Dolors Martí Vallduví, 60 anys, Hospital civil.—Antoni Fusté Margineda, 85 anys, Idem.—Joaquim Duran de la Cruz, 9 mesos, Rosich, 14.—Teresa Ribas Brú, 75 anys, P. S. Miquel, 2.—Agna Boqué Brunet, 14 anys, R. Sales, 5.—Maria Garreta Fuguet, 19 mesos, S. Jaume, 23.

MATRIMONIS

Cap. Aquesta Cambra de Comerç ha rebut de la Direcció general de Comerç el telegrama que més avall es copia.

Essent la causa que moltes vegades te tancades nostres estacions (principalment la de M. S. A.) a la recepció de mercancies única i exclusivament la demora amb que aquestes son retirades, lo que ocasiona la constant congestió

El crit de guerra, el símbol, la esperança, havia de ser la implantació del règim democràtic a Catalunya i la República. El poble s'hi hauria llençat perquè sabia que hi anava a guanyar alguna cosa. Ara, no. Per reconstituir teòcratically o plutocràticament Catalunya, no val la pena de predicar catalanisme. Si hi ha qui s'avé amb una Catalunya independent, amb Comte de Barcelona, feudal, isolada, sense les prerrogatives liberals i democràtiques que constitueixen tota la gloria dels pobles moderns, jo no soc d'aquests. Catalunya és terra de llibertat. El municipalisme s'ha manifestat sempre, aquí, d'una manera exemplarísima. Les velles ciutats o colonies lliures catalanes, eren verdaderes repúbliques. Les institucions populars o jurídiques, els gremis, el Consell de Cent, el principi electiu, els furs, la constitució federal de la Monarquia tradicional, proclamen els precedents democràtics del poble de Catalunya. Es aquest inestimable tresor de l'ànima col·lectiva el que hem de defensar els catalans contra les escomeses dels enemics de dintre i de fora de la nostra terra. I com que l'amenaça

E CAS MES SENZILL DE TOS;

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions transitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

LITINOIDES SERRA

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

EL RECONSTITUENT MILLOR

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat aliví i la reparació progressiva de les forces perdudes. La

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisséptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el remei millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguir la fadiga que oprimeix i dificulta la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA.

riquissima aigua de taula

Exigiu sempre el nom Litinoides Serra sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és lègítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 50 paquets a 3'65 pessetes; de 100 paquets a 7 pessetes, **UN PAQUET SOLT: 10 CÉNTIMS.**

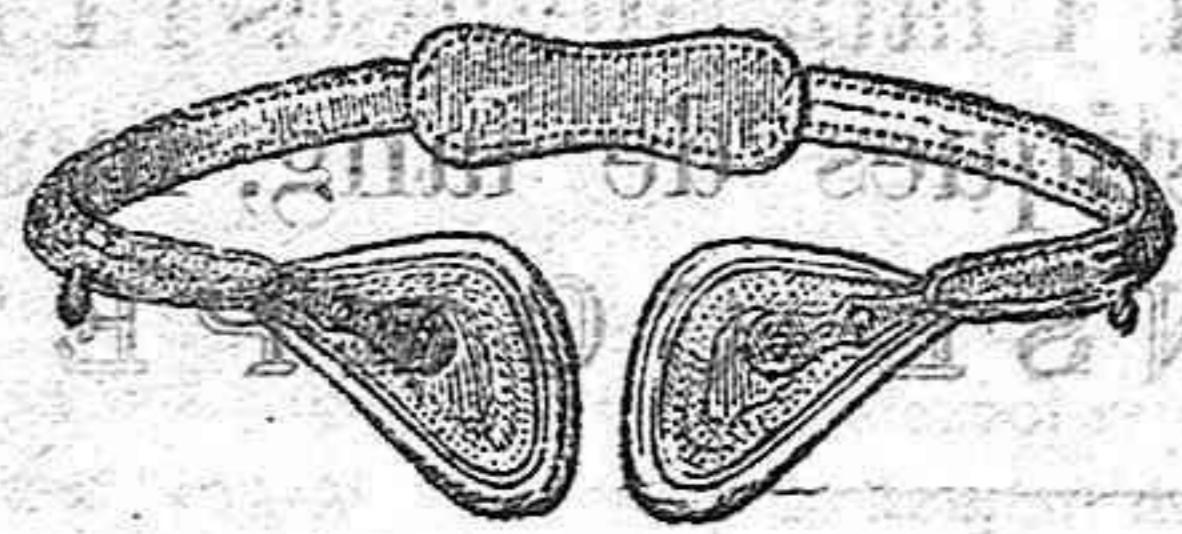
Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensable per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'imponent.

FARMACIA SERRA

Arraval de Santa Agnès, número 80 - REUS

LA CRUZ ROJA

Antic i acreditat establiment de Ortopedia, fundat en 1896, per don JOSEP PUJOL

Aquesta casa té a la venda un gran assortit de Braguers de totes classes, jo més pràctic i modern per a la curació de les hernies per crípiques i rebels que signen.

Petits Braguers de cauix per a la prompta curació dels tendres infants.

Especialitat en aparells articulats fabricació de la casa, aplicats per persona competent amb molts anys de pràctica en la mateixa.

Faixes hipogás riquess per a cerrefegir la obesitat, dilatació i abultament de ventre.

Tirants homoplàstics per a evitar el carregament d'espatlles.

Confecció de tota classe d'aparells d'Ortopedia. Gran assortit en lente i ulleres per a la vista miope i vista cansada. Binocles de teatre i campanya i tot o concernent al ram de Optica, Cirurgia i Ortopedia.

"LA CRUZ ROJA" (CASA FUNDADA EN 1896) **MONTEROLE, 16** (Al costat del fabricant de gorres d'Ignacio Pons)

DISPONIBLE**L'Hidràulica Reusense**

de EMILI AULÉS

Extens assortit en mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Cami de Riudoms REUS

DECORACIÓ - MOBLES

J. MONTAGUT

ARRAVAL DE REUS A BARCELONA

Carrer de la Presó, 4 REUS

Fàbrica de Capses de Gartró

ENRIC VIDAL

Carrer del Calló, 4 REUS

DROGUERIA

de H. MARINÉ

Plaça de Prim REUS

Claudi Borrás

DENTISTA

Plaça Constitució, 12 REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterole, 37 REUS

JOSEP SOLE

RECADER DE REUS A BARCELONA

Bou de la Plaça Nova, 14
Passatge de Gracia, 62 (Colomado)
Hospital, 4 (Estanc)

REUS
Güell i Mercader, (Hostalats), 22, Cordereria
Arraval Santa Agnès, 5

TINTORERIA de**MANUEL CIBIACH**

Se renta i tenyeix tota classe de roba. S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7 REUS

DISPONIBLE

DE L'EIXADA A REUS

TARIFES

per a l'inserció d'anunci en aquest diari**PREUS MENSUALS**

1. ^a plena	2. ^a plena	En tercera plena	En 4. ^a plena
Pagarà 45 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupa	Fins a 3 cm. d'alçada. De 3 a 5 » Per cada centímetre més que el 5 per 7 centímetres que ocupa	2'50 3'50 0'50	3'75 5'25 0'75
		5'00 7'00 1'00	10'00 14'00 1'50
			Pagarà 3 pessetes per cada espai de 5 per 7 centímetres que ocupa
			Els remits d'anunci de crònica, de secció oficial, etc., etc., un número reduït d'insercions pagaran a 25 céntims la ratlla per la primera inserció i a 10 céntims ratlla, per cada una de les successives. Quan arribi a publicar-se un mes pagaran a 10 céntims per cada inserció i a més si es fa en el mateix mes, a 10 céntims per cada inserció.
			NOTA: Tot aunci a més de seu import segons tarifa, costarà l'impost del tribut de 10% de 10 céntims per inserció.
			AVIS: S'admeten anuncis mortuoris fins a les 12 de la nit.

Fàbregas i Recasens

ESTABLOUERIS

Valors-Cupons-Borsa-Canyi-Giros

NON PLUS ULTRA

Rajos a preus inverossímils

La casa millor assortida en trajos per a nens

Portal de Jesús, 1.—REUS

AGENTS DEL PARNASSUS

Esteve Massagué

COMISIONS-REPRESENTACIONS

SANT LLORENÇ, 8, 3.ª REUS

Rambla dels Estudis, 4 (TELEFONS A 2248 i A 2453)

BARCELONA